

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

Datum

2018-04-11

Ärendebeteckning

511-8914-2017

Arkivbeteckning

2402393

1(9)

Enligt sändlista

Beslut om bildande av naturreservatet Häggsjöbäcken i Åsele kommun

(3 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen i Västerbotten förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 2

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Beslutet riktar sig även till allmänheten.

Administrativa uppgifter

Namn	Häggsjöbäcken
Dossienummer	2402393
NVR-id	2048518
Kommun	Åsele
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	Cirka 40 km SO om Åsele
Ekokartor	20I 8b och 9b
Mittkoordinat	647718, 7094120 (SWEREF99TM)
Naturgeografisk region	30a, Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden
Gräns	Se bifogad beslutslista, bilaga 1
Markägarkategori	Staten genom Naturvårdsverket
Fastighet	Häggsjöbäcken 1:2
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	32,8 hektar
Landareal	31,8 hektar
Areal produktiv skog	30 hektar

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer i form av boreala barrnaturskogar, limniska miljöer och andra ingående naturtyper samt naturreservatets helhetsvärden i form av ett sammanhängande område med i huvudsak orörd karaktär. Syftet är också att vårda och bevara den biologiska mångfalden knuten till dessa miljöer samt bevara reservatets geologiska värden. Syftet är också att återskapa värdefulla naturtyper i reservatets ungskog. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet även tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska i huvudsak uppnås genom att skogsmark och övriga naturmiljöer utvecklas fritt genom intern dynamik. I skog med restaureringsbehov kan åtgärder vidtas för att återskapa ett naturligt skogstillstånd med strukturer och processer som hör till den skandinaviska boreala barrnaturskogen. Främmande arter ska kunna tas bort. Åtgärder vidtas för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

Skälen för beslutet

Naturreservatet Häggsjöbäcken består av en i stort sett orörd gammal gran-naturskog i ett brukat landskap med ungskogar. Det finns stort inslag av naturskogsstrukturer som gamla granar, död ved i olika nedbrytningsstadier och hänglavar. I reservatet finns viktiga livsmiljöer för flera skyddsvärda och rödlistade arter som är beroende av naturskogsmiljöer och därför har små möjligheter att fortleva i ett brukat landskap. Området har också intressanta geologiska och hydrologiska värden. De höga naturvärden som dokumenterats i reservatet kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att de ska kunna bevaras och utvecklas.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå syftet med reservatet gäller följande föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Det är förbjudet att:

1. anordna upplag, dumpa eller tippa,
2. dra fram rör eller ledning i mark, vatten eller luft,
3. anlägga stig, väg eller parkeringsplats,
4. uppföra eller utöka byggnad eller annan anläggning eller koja,
5. uppföra mast eller vindkraftverk,
6. uppföra stängsel eller annan hägnad,
7. bedriva täktverksamhet eller bortföra torv, mineral eller annat geologiskt material,
8. gräva, schakta, utfylla, borra, mejsla eller spränga eller vidta åtgärd som skadar berg, mark, sten eller botten,

9. utföra vattenreglering, dämna, leda bort vatten eller på annat sätt påverka hydrologin,
10. dika eller dikesrensa,
11. avverka eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, upparbeta vindfällan, ta frö, så, plantera eller vidta någon skogsbruks- eller skogsvårdsåtgärd,
12. använda bekämpningsmedel eller tillföra växtnäringsämnen,
13. kalka mark eller vatten,
14. plantera in eller sätta ut växter, djur eller andra organismer,
15. framföra el- eller motordrivna fordon i terräng, med undantag för uttransport av fäلت högvilt samt för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet, där inget annat anges avses hela reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning och underhåll av informationstavla,
3. skötselåtgärderna röjning av barrträd och kvarlämnande av virke i skogen,
4. restaurering av vattendrag vid behov,
5. avlägsnande av främmande arter vid behov,
6. undersökning och dokumentation av områdets djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas, samt om ordningen i övrigt, inom naturreservatet.

Det är förbjudet att:

1. gräva eller hacka,
2. skada, rista i eller måla på berg, mark, block eller sten,
3. bortföra sten,
4. fälla, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
5. skada eller störa djurlivet, klättra i boträd eller uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,

6. framföra el- eller motordrivet fordon, med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller is,

Utan tillstånd från Länsstyrelsen är det förbjudet att:

7. placera ut skylt, tavla, orienteringskontroll, snitsel, markering eller liknande.
-

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som anges i B-föreskrifterna med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut,
- b) normalt underhåll av befintlig väg, t.ex. träd som fallit eller hotar att falla över vägen får fällas men ska lämnas kvar i naturreservatet,
- c) att ställa ut informationsskylt i direkt samband med pågående jakt,
- d) renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437).

Ärendets beredning

Häggsjöbäcken och intilliggande områdets naturvärden inventerades av Länsstyrelsen i samband med SNUS (inventering av värdefulla Statliga Naturskogar och Urskogsartade Skogar) som länsstyrelsen och Naturvårdsverket genomförde på regeringens uppdrag 2003 - 2004. Länsstyrelsen har 2016 - 2017 besökt området ett par gånger för att komplettera informationen. I samband med utvidgningen av Björnlandets nationalpark 2017 (Reg. Prop. 2016/17:97) har Svedjebergets naturreservat (dnr 511-10472-2009, dossie 2402229), som ligger norr om Häggsjöbäckens naturreservat, införlivats med nationalparken.

Naturvårdsverket förvärvade marken från Sveaskog 2009 i samband med markaffärer i Västernorrlands län. Holmen Skog AB har senare köpt delar av markerna intill naturreservatet.

Reservatsförslaget har varit på remiss till berörda sakägare och myndigheter. Följande remissinstanser har yttrat sig:

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker Länsstyrelsens förslag till beslut och skötselplan.

Holmen Skog AB framför att de förutsätter att informationsskylt och parkering för reservatsbesökare placeras och utformas så att passerande transporter för skogsbruket ej hindras. I övrigt inga kommentarer.

Länsstyrelsens bedömning: Reservatets informationsskylt placeras så att passerande trafik inte hindras. Inga ytterligare besöksanordningar planeras för Häggsjöbäckens naturreservat. I norr gränsar reservatet till ett mer populärt och lättillgängligt besöksmål, Björnlandets nationalpark, med mycket goda möjligheter till såväl korta som längre vandringar. Nationalparken har flera entréer, parkeringar, skyltade leder och övernattningskojor.

Naturvårdsverket tillstyrker Länsstyrelsens förslag till beslut och skötselplan.

Skogsstyrelsen är positiv till den planerade reservatsbildningen och förslaget till skötselplan. Skogsstyrelsen anser att olika bevarandebestånd har samordnats och bedömer att förslaget är väl genomarbetat.

Vilhelmina Norra Samebyn har framfört att samebyn ska tillfrågas innan åtgärder, tex. naturvårdsbränning och stängsling samt att föreskrifterna inte får utgöra hinder för bedrivande av renskötsel inkl. snöskoterkörning och att samebyns jakträtt inte får inskränkas.

Länsstyrelsens kommentar: Liksom i förslaget till beslut planeras ingen naturvårdsbränning eller stängsling i reservatet, snöskoterkörning är inte förbjudet och renskötsel i enlighet med rennäringslagen är undantagen från föreskrifterna. Jakt får bedrivas av jakträttsinnehavare, inkl. samebyn, enligt gällande jaktlagstiftning.

Åsele kommun avstyrker förslaget till bildandet av Häggsjöbäckens naturreservat med motiveringen att det är en politisk prioritering att inte bilda fler naturreservat.

Länsstyrelsens kommentar: Naturvårdsverket har ägt marken under mycket lång tid. Naturvårdsverket har avyttrat omkringliggande mark på samma fastighet. Holmen Skog AB, som köpte kringliggande mark, var inte intresserade av att också förvärva detta område. I och med bildandet av Häggsjöbäckens naturreservat har 30 ha produktiv skog, med så höga naturvärden att den inte kan brukas rationellt och hållbart enligt gällande lagstiftning, beslutade miljömål och enligt skogsnäringsens egen miljöcertifiering, fått ett formellt skydd.

Övriga remissinstanser har avstått från att yttra sig.

Där naturreservatet Häggsjöbäckens behov av föreskrifter sammanfaller med skyddet för Björnlandets nationalpark har Häggsjöbäckens föreskrifter getts samma lydelse som föreskrifterna för Björnlandets nationalpark (NFS 2017:4).

Beskrivning av reservatet

Häggsjöbäckens naturreservat ligger nära länsgränsen mot Västernorrland, cirka 23 km SV om Fredrika (Vistege). Reservatet ansluter i NV mot Björnlandets nationalpark.

Reservatet utgörs av ett grandominerat naturskogsområde i en mycket blockrik sänka. Blocken har avsatts av en isälva i slutet av istiden. Den stora ansamlingen av block gör att den vitt förgrenade och öringförande Häggsjöbäcken delvis har ett underjordiskt lopp. Särskilt under vår- och höstflod ger bäcken ett mäktigt intryck. Häggsjöbäcken fortsätter uppströms in i Björnlandets nationalpark. I reservatet finns gott om naturskogsstrukturer som gamla granar, stående och liggande död ved samt hänglavar. I sydväst finns några trädbevuxna myrar. Reservatet hyser flera sällsynta och rödlistade arter som är beroende av gamla naturskogar.

Det lätt att ta sig till naturreservatet i och med att det finns skogsbilvägar i öster och söder samtidigt gör den rika förekomsten av stora block det svårt att färdas inom större delen av området. Björnlandets nationalpark, som reservatet gränsar till, är ett mer populärt besöksmål med leder och övernattningskojor.

Länsstyrelsens motivering

Motiv för skyddet är att bevara områdets helhetsvärden och att motverka exploatering. Området har mycket höga naturvärden knutna till den gamla gransumpskogen med rikligt med död ved och hänglavar. Områdets värdefulla strukturer har utvecklats genom att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. För att områdets naturvärden ska bevaras och utvecklas behöver det därför undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att naturvärdena påtagligt skulle skadas.

Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och att skydda dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet är avgörande för att bevara den biologiska mångfalden. Förutom inom Björnlandets nationalpark, strax norr om reservatet, består landskapet runt Häggsjöbäckens naturreservatet till övervägande del av ungskogar i varierande ålder. Skogarna kring naturreservatet har avverkats i olika omgångar på 1990-talet och början av 2000-talet.

Överensstämmelse med planer och strategier för skydd och förvaltning

Reservatet ligger in en skogsbiologisk värdetrakt med barr- och lövvärden enligt de *regionala strategierna för skydd av skog*^{1,2} och därmed är förutsättningarna goda att långsiktigt bevara och utveckla de utpekade värdena. Placeringen i en skoglig värdetrakt (Björnlandet) gör att skyddet även bidrar till bättre grön infrastruktur och ökad biologisk mångfald på landskapsnivå.

Förenlighet med riksintressen, miljömål, friluftsmål och EU-direktiv

Häggsjöbäcken avvattnas söderut in i Västernorrlands län. Där är Övre Gideälven med biflöden av *riksintresse för naturvård* enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Naturreservatsbildningen bidrar till att långsiktigt öka och säkerställa vattendragets status.

Bildandet av Häggsjöbäckens naturreservat bidrar till att nå miljö kvalitetsmålet *Levande skogar* genom att cirka 30 hektar produktiv skogsmark ges ett långsiktigt skydd. Reservatet bidrar även till att nå miljö målen *Levande sjöar och vattendrag* och *Ett rikt växt- och djurliv* genom att en del av Häggsjöbäcken bevaras i ett orört tillstånd och förekommande typiska arter ges ett långsiktigt skydd. Häggsjöbäcken har en intressant hydrologi med vitt förgrenat delvis underjordiskt lopp under vår- och höstflod. Reservatet

¹ Länsstyrelsen i Västerbottens län och Skogsvårdsstyrelsen i Västerbottens län. 2006. *Strategi för formellt skydd av skog i Västerbottens län*. ISBN 91-975699-4-1.

² Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2014. *Strategi för bevarande och restaurering av lövnaturvärden i skyddade områden, Västerbottens län*. Meddelande 6:2014.

bidrar också till det nationella friluftsmålet *Tillgänglig natur för friluftsliv* genom att naturmiljöernas upplevelsevärden bevaras.

Vidare bidrar skyddet till gynnsam bevarandestatus för förekommande Natura 2000 arter på biogeografisk nivå, t.ex. järpe (A104), tretåig hackspett (A241) och spillkråka (A236).

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk inte går att förena med ett bevarande av områdets höga naturvärden. Länsstyrelsen bedömer också att andra arbetsföretag eller anläggningar inte är förenliga med ett bevarande av områdets naturvärden.

Naturresept är en lämplig skyddsform för områden där det krävs starka restriktioner under lång tid för att värdena ska kunna bibehållas och utvecklas. Länsstyrelsen har bedömt att Häggsjöbäcken därför, i enlighet med miljöbalkens mål om skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer och bevarande av biologisk mångfald (1 kap. 1 § miljöbalken), bör förklaras som naturresept enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivning.

Upplysningar

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt om ordningen i övrigt inom naturreseptet, gäller omedelbart även om beslutet överklagas.

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudet/föreskriftens syfte.

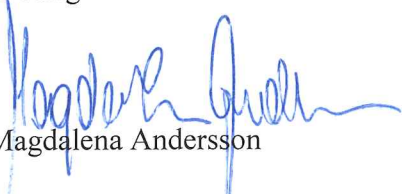
Före anordnandet av fasta renskötselanläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av 7c § förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.

Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har

någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 3.

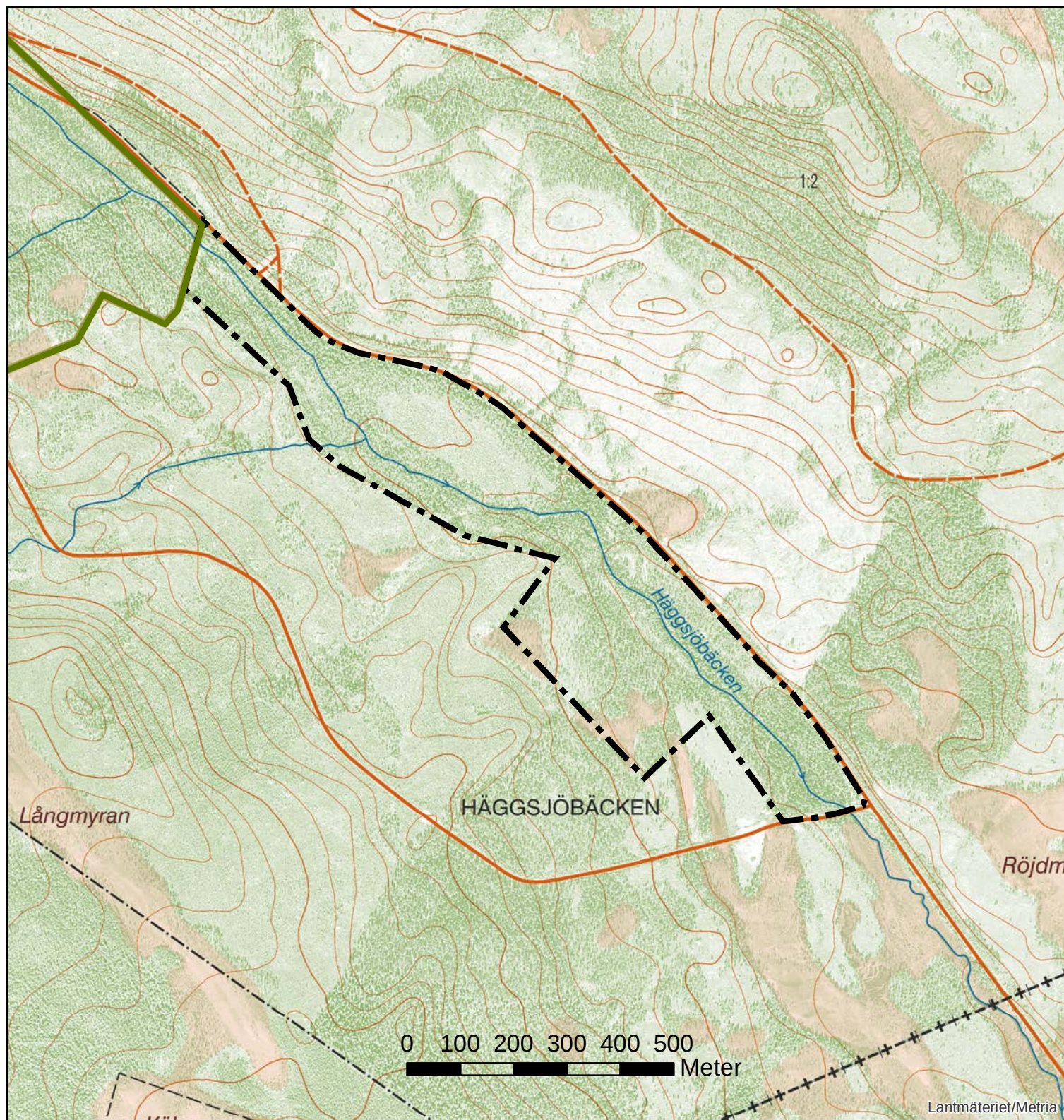
Magdalena Andersson

Lena Lundevaller

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan inkl. bilagor
3. Hur man överklagar

Naturreseptat

Häggsjöbäcken

Åsele kommun
Västerbottens län

Bilaga 1 till beslut
med dnr 511-8914-2017

 Gräns för naturreseptatet

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 2 till Beslut om bildande
av naturreservatet
Häggsjöbäcken i Åsele kommun

Skötselplan

Datum
2018-04-11

1(9)

Ärendebeteckning
511-8914-2017
Arkivbeteckning
2402393

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET HÄGGSJÖBÄCKEN I ÅSELE KOMMUN

Foto: Sören Uppsäll

Länsstyrelsen i Västerbottens län
Storgatan 71B
901 86 Umeå

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med naturreservatet är att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer i form av boreala barnaturskogar, limniska miljöer och andra ingående naturtyper samt naturreservatets helhetsvärden i form av ett sammanhängande område med i huvudsak orörd karaktär. Syftet är också att vårda och bevara den biologiska mångfalden knuten till dessa miljöer samt bevara reservatets geologiska värden. Syftet är också att återskapa värdefulla naturtyper i reservatets ungskog. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet även tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska i huvudsak uppnås genom att skogsmark och övriga naturmiljöer utvecklas fritt genom intern dynamik. I skog med restaureringsbehov kan åtgärder vidtas för att återskapa ett naturligt skogstillstånd med strukturer och processer som hör till den skandinaviska boreala barnaturskogen. Främmande arter ska kunna tas bort. Åtgärder vidtas för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

2. Beskrivning av naturreservatet

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Häggsjöbäcken
Dossienummer	2402393
NVR-id	2048518
Kommun	Åsele
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	Cirka 40 km SO om Åsele
Ekokartor	20I 8b och 9b
Mittkoordinat	647718, 7094120 (SWEREF99TM)
Naturgeografisk region	30a, Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden
Gräns	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1
Markägarkategori	Staten
Fastighet	Häggsjöbäcken 1:2
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	32,8 hektar
Landareal	32 hektar
Areal produktiv skog	30 hektar

2.2 Naturtyper

Följande Natura 2000-naturtyper¹ förekommer inom naturreservatet.
Naturtypsindelning enligt Naturvårdsverkets basinventering skyddad natur.

Naturtyp	Natura 2000-kod	Areal (ha)
Mindre vattendrag, < 3 m	3260	0,8
Öppna mossar och kärr	7140	0,5
Taiga-Sumpskog	9006	15,5
Taiga	9010	7
Näringsrik granskog	9050	1,5
Skogbevuxen myr (9740)	91D0	2
Icke natura-naturtyp	6960, 9900, 9903	5,5

Prioriterade naturtyper enligt EU:s Art- och habitatdirektiv är taiga och skogbevuxen myr.

2.3 Beskrivning av reservatet

Naturreservatet Häggsjöbäcken är beläget nära gränsen mot Västernorrlands län, cirka 4 km NO om Tegelträsk (Riehkie). Reservatet ansluter i NV mot Björnlandets nationalpark.

Karta med Häggsjöbäckens naturreservat markerat.

Naturreservatet ligger i en mycket blockrik sänka som sluttar svagt mot söder. Genom reservatet rinner Häggsjöbäcken omgiven av grandominerad naturskog. I sydväst finns några mindre myrar. Naturreservatets skogar har mycket

¹ EU:s Art- och habitatdirektiv, Direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter.

låg påverkansgrad i ett landskap starkt präglat av efter avverkningar uppkomna ungskogar.

Geologiska förhållanden

Berggrunden inom reservatet består av granit och jordarten är morän. Området ligger över högsta kustlinjen, 300 - 330 meter över havet.

En isälv från nordväst har format landskapet. I hela sänkan, som går från norr till söder genom reservatet, finns det mycket rikligt med stora rundade stenblock. Sydvästra delen av reservatet är småkuperad med låga moränkullar.

Vattendrag

Inom naturreservatet finns ett nätverk av bäckar som tillsammans bildar Häggsjöbäcken. Det blockrika landskapet gör att Häggsjöbäcken vid lågvatten får ett mycket diffust och delvis underjordiskt lopp. Bitvis är bäcken förgrenad till en bredd av 40 - 80 meter, vilket ger ett mäktigt intryck vid vår- och höstflod.

Här syns Häggsjöbäcken rinna fram mellan några stenar i granskogen. Vid högvatten har bäcken ett mycket brett lopp strax under stenarna.

Foto: Lena Lundevaller

Skog

Reservatets bäckskogsmiljö utgörs av en starkt grandominerad och bitvis produktiv sumpskog med gott om hänglavar. Det finns särskilt rikligt med garnlav. Åldersstrukturen växlar från täta, snåriga partier, på omkring 100 år, till mer öppen äldre grova granskog med individer uppemot 150 - 200 år. Död ved förekommer rikligt, särskilt kring bäcken där det fläckvis finns rikliga mängder av granlågor, men också allmänt med döda björkar och enstaka alar. Den höga produktiviteten längs bäcken återspeglas också i fältskiktets örter och ormbunkar, t.ex. ekbräken, hultbräken, hägg, stenbär,

vänderot och älgört. I ytterkanterna av reservatet ökar inslaget av tall och i väster finns också enstaka brandstubbar och brandljud. Inom reservatet finns också mer öppna blockhav med renlavar och enstaka tallar. Skogarna saknar spår av modernt skogsbruk förutom två områden som avverkats i början av 1990-talet, förnygrat med tall med stort uppslag av glasbjörk.

Våtmark

I sydväst finns några små våtmarker som består av öppna och med tall glest trädäckta fattiga kärr. Källor förekommer på flera ställen inom naturreservatet, bl.a. i norra delen en fin järnockrakälla vid ett brant sluttande kärr.

Naturvårdsarter²

Området utgör en mycket lämplig miljö för arter knutna till äldre gran-naturskogar. Följande naturvårdsarter har påträffats vid fältbesök med hotkategori³ inom parentes: garnlav (NT), granticka (NT), lunglav (NT), stuplav, lavskrika, spillkråka (NT) och tretåig hackspett (NT). I Häggsjöbäcken finns inom Björnlandets nationalpark lekande öring, uppströms från naturreservatet.

Friluftsliv

Reservatet kan nås från intilliggande skogsbilvägar men är i övrigt till stor del relativt svårtillgängligt på grund av den blockrika terrängen. Vid ett besök vår och höst, när Häggsjöbäcken har hög vattenföring syns bäckens vida flöde där den tittar fram mellan stenarna i större delen av sänkan. En särskild upplevelse är bäckens porlande rakt under de grova granarna som växer på de mosstäckta stenblocken.

Reservatet gränsar till Björnlandets nationalpark som har vägvisning från bl.a. väg 92 och många intressanta besöksmål och besöksanläggningar, t.ex. markerade leder och övernattningskojor. Cirka 4 km norr om Häggsjöbäckens naturreservat har nationalparken en välkomnande entré med information, parkering m.m.

3. Skötselområden för naturvärden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i 3 skötselområden med utgångspunkt från de övergripande naturtyperna i området samt de åtgärder som ska genomföras inom respektive skötselområde (bilaga 1). För varje skötselområde redovisas bevarandemål och skötselåtgärder. Totalarealen för skötselområdena är > 32,8 ha på grund av att bäcken till stora delar har ett lopp under stenblocken och skogen.

² Naturvårdsarter = Fridlysta arter, habitatdirektivets arter, typiska arter, Skogsstyrelsens signalarter och arter som har eller har haft åtgärdsprogram inom naturvårdsarbetet.

³ Hotkategori i Sverige enligt "Rödlistade arter i Sverige 2015", Artdatabanken.

CR=Critically endangered/Aktut hotad, EN=Endangered/Starkt hotad,

VU=Vulnerable/Sårbar, NT=Near threatened/Nära hotad.

För samtliga skötselområden gäller att främmande arter ska kunna tas bort vid behov.

3.1 Skötselområde 1, Barrnaturskog med fri utveckling med möjlighet till avverkning av enstaka träd för att skapa variation (30 ha)

Skötselområdet omfattar all skogsmark och består i huvudsak av hänglavsrik granskog. I ytterkanterna av reservatet finns begränsade partier som är mindre blockiga och där blir inslaget av tall större. Död ved, både stående och liggande, förekommer allmänt, särskilt kring bäckfåran. Skötselområdet omfattar också den ungskog som finns centralt i reservatet samt i sydväst, cirka 3,8 ha. På områdena växer idag en tallungskog med stort uppslag av glasbjörk.

Produktiv granskog är en prioriterad naturtyp enligt nationella strategin för skydd av skog⁴. Naturreservatet ligger i en gran- och lövvärdestrakt (Björnlandet) enligt de regionala skogsstrategierna^{5,6}. Naturreservatet är inte skyddat enligt EU:s fågeldirektiv⁷ men järpe (A104), tretåig hackspett (A241) och spillkråka (A236) omfattas av fågeldirektivets bilaga 1.

Bevarandemål

Skötselområdet ska huvudsakligen präglas av naturliga processer såsom trädens åldrande och döende, skogsbrand, stormfällningar, översvämningar, insekter och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Som en del i skogens naturliga utveckling kan dessa processer medföra att skogsområdet periodvis kan komma att få en förändrad karaktär. Normalt ska skötselområdet uppvisa en stor variation med spridning i ålder och diameter samt hysa betydande mängder död ved. Typiska arter ska förekomma. Främmande arter som utgör ett hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma. Andelen taiga och gransumpskog ska vara minst 26 ha.

Skötselåtgärder

Skogarna ska kännetecknas av fri utveckling där huvudprincipen är att skogen ska formas av naturliga processer. Det innebär i huvudsak frånvaro av mänskliga ingrepp.

Om ungskogarna utvecklas mot täta likåldriga bestånd ska det finnas möjlighet att vidta åtgärder för att främja utvecklingen mot bevarandemålen. Inom områdena som markerats med 1b på skötselkartan ska det initialt vara möjligt att genomföra restaureringsåtgärder för att gynna löv samt skapa en mer varierad skog. Exempelvis kan om ungskogarna utvecklas mot en tät likåldrig

⁴ Naturvårdsverket. 2017. *Nationell strategi för formellt skydd av skog. Reviderad version 2017*. Rapport 6762.

⁵ Länsstyrelsen i Västerbottens län och Skogsvårdsstyrelsen i Västerbottens län. 2006. *Strategi för formellt skydd av skog i Västerbottens län*. ISBN 91-975699-4-1.

⁶ Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2014. *Strategi för bevarande och restaurering av lövnaturvärden i skyddade områden, Västerbottens län*. Meddelande 6:2014

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar.

tallskog, barrträd avverkas för att skapa luckighet samt variation i beståndet. Avverkade träd får lämnas kvar. Åtgärderna har låg prioritet och genomförs under förutsättning att det anses motiverat för att gynna värdefulla arter vid jämförelse med andra liknande områden.

3.2 Skötselområde 2, Våtmarker med fri utveckling (2,6 ha)

Skötselområdet omfattar samtliga våtmarker i området. Våtmarkerna består huvudsakligen av trädbevuxna fattigkärr.

Bevarandemål

Skötselområdet ska präglas av naturliga processer och med de strukturer och artsamhällen som hör till naturtyperna. De trädbevuxna våtmarkerna ska hysa träd i olika åldrar och dimensioner och en betydande andel ska utgöras av döende stående träd. Våtmarkerna ska ha en intakt, naturlig hydrologi och hydrokemi, med försumbar påverkan från övergödande, försurande och grumlande ämnen. Våtmarkerna ska vara opåverkade av mänskliga ingrepp, t.ex. diken eller körspår. Främmande arter som utgör ett hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

Fri utveckling genom intern dynamik.

3.3 Skötselområde 3, Vattendrag med fri utveckling (0,8 ha)

Genom reservatet rinner Häggsjöbäcken. Den har på grund av alla stora block delvis ett underjordiskt lopp, bitvis utspritt med en bredd på 30 - 80 meter. Bäckan har en huvudfåra centralt i reservatet men förgrenar sig på många ställen, t.ex. längsmed vägen i nordost. I Häggsjöbäcken finns bl.a. öring enligt Länsstyrelsens akvatiska inventering 2014 av Häggsjöbäcken uppströms, öster om Svedjeberget. Häggsjöbäcken har inom naturreservatet ett naturligt lopp med svag påverkan från vägen i öster. Trumman under vägen söder om naturreservatet kan påverka vandringsvägarna för vattenlevande arter.

Häggsjöbäcken har inom Västerbottens län ännu inte bedömts i arbetet med EU:s vattendirektiv (VISS, VattenInformationSystem Sverige). Bäckan avvattnas söderut in i Västernorrlands län, där den flyter ihop med Remmarån (EU_CD: SE708989-161189) som fått miljö kvalitetsnormen måttlig ekologisk status.

Bevarandemål

Skötselområdet ska präglas av naturliga hydrologiska processer med de strukturer och artsamhällen som hör till naturtyperna. Häggsjöbäcken med biflöden ska tillåtas ha naturliga vattenståndsvariationer med översvämningar samt naturlig hydrokemi med försumbar påverkan från övergödande, försurande och grumlande ämnen. Återkommande naturliga processer, t.ex. erosion och ackumulation av material, ska tillåtas fortgå.

Främmande arter som utgör ett hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

Inga åtgärder.

4. Mål och åtgärder för friluftslivet

Naturreservatet kan nås från skogsbilvägar som går intill reservatet i söder och öster. Terrängen i reservatet är till stora delar svårforcerad på grund av alla stora block. För den som klarar att färdas i den blockrika terrängen är ett besök under vår- eller höstflod en intressant upplevelse med den porlande bäcken under granarna som växer på de stora mosstäckta stenarna.

Ett mer populärt mer lättillgängligt besöksmål är Björnlandets nationalpark, som reservatet gränsar till i nordväst.

Mål för friluftslivet

Det övergripande målet för friluftslivet är att reservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser, rekreation och naturstudier utifrån sina befintliga förutsättningar.

Det ska på olika sätt vara möjligt att få information om naturreservatet inför och under besök i området. Informationen om området ska förhöja upplevelsen av besöket samt bidra till att syftet med områdesskyddet uppnås.

Åtgärder för friluftslivet

En informationsskylt, utformad i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar, ska sättas upp och underhållas i anslutning till reservatet. Förslag på lämplig plats för informationsskylt redovisas i bilaga 1. Det ska på skylten finnas en karta över reservatet, en lägesbeskrivning av skyltens plats i förhållande till reservatet samt en kort beskrivning av naturmiljöerna och föreskrifter för allmänheten. Information om Häggsjöbäckens naturreservat på länsstyrelsens webb, via appar och andra tekniska lösningar publiceras utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar tillsammans med information om andra naturreservat i länet.

5. Övriga anläggningar

Inom reservatet finns inga kända anläggningar.

Naturreservatet ligger mellan två riksintressen för rennäringen. De är på grund av sin rika förekomst av hänglav, renlavar, smalbladiga gräs (främst kruståtel) och ris viktiga betesområden under förvinter och vinter för Vilhelmina norra sameby.

6. Nyttjanderätter

Jakt får bedrivas av jakträttsinnehavare enligt gällande lagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

Befintliga skogsbilvägar, strax utanför reservatet, får underhållas. Träd som hotar att falla över vägarna får tas bort, men ska lämnas i naturreservatet. Restaurering av Häggsjöbäcken får genomföras vid behov, t.ex. underhåll av vägtrumman söder om naturreservatet.

7. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

8. Sammanställning av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Prioritet ¹
Montering av informationsskylt	Se bilaga 1	1
Gränsmarkering	Se bilaga 1	1
Röjning av barrträd	Se bilaga 1	3

¹Siffran anger prioriteringsordning om genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser, där 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

9. Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar, besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs. Dessutom ska naturvårdsförvaltaren följa upp utmärkningar och skyltar inom reservatet samt naturtyper och arter. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

9.1 Uppföljning av skötselåtgärder

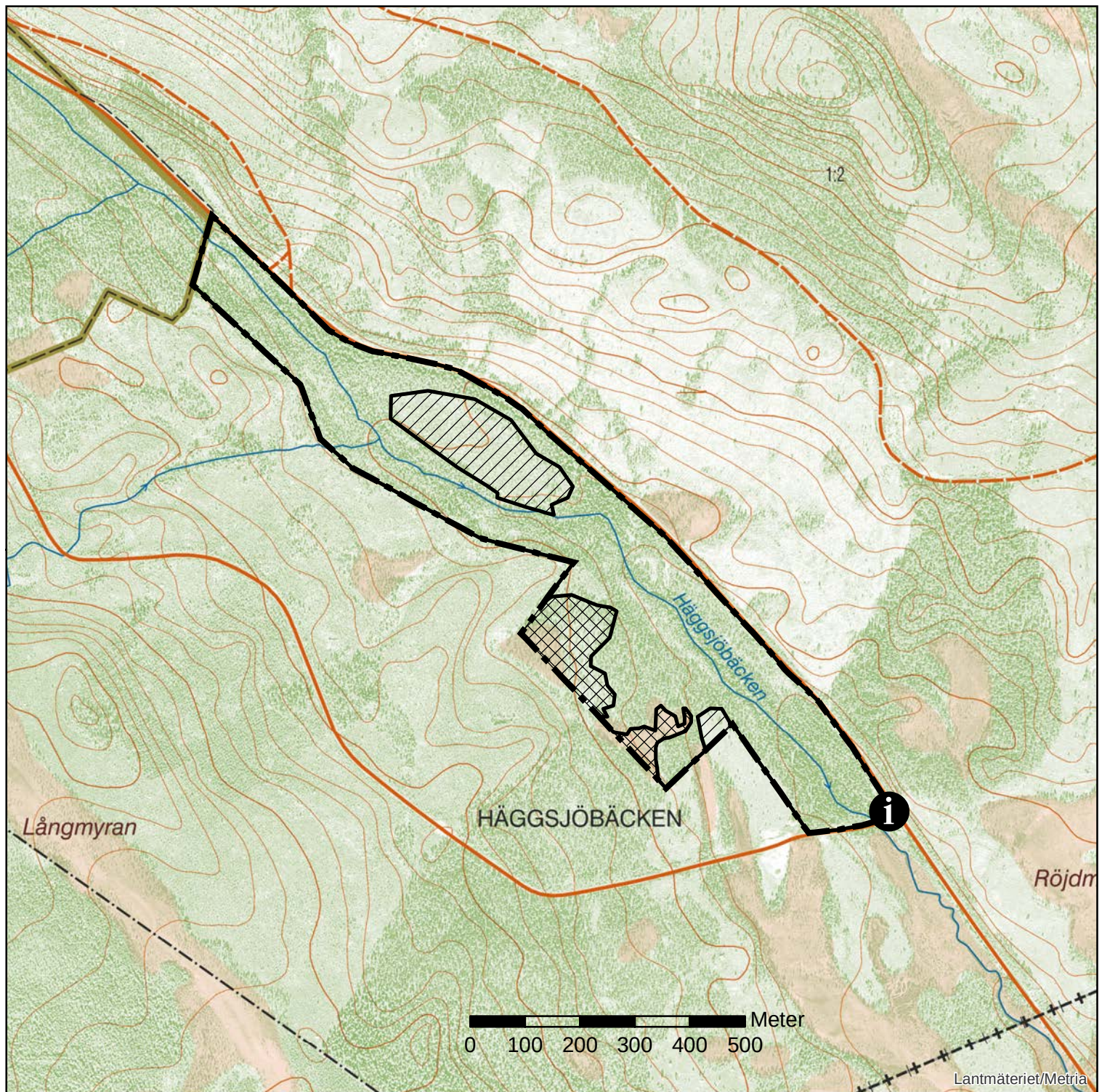
I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning.

9.2 Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden (bilaga 1) och enligt indelningen i naturtyper för basinventering av skyddad natur.

Bilaga

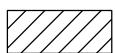
1. Karta över skötselområden samt läge för informationsskylt

Bilaga 1 Karta över skötselområden samt förslag på plats för informationsskylt tillhörande skötselplan för naturreservatet Häggsjöbäcken, Åsele kommun. Dnr: 511-8914-2017.

1a. Barrskog med fri utveckling

1b. Ungskog med möjlighet till initial restaurering

2. Våtmark med fri utveckling

Informationsskylt

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 3

Datum

2018-04-11

Ärendebeteckning

511-8914-2017

1(1)

Hur man överklagar till Regeringen

Är du missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan du överklaga detta hos Regeringen, men klagan ska lämnas eller skickas till Länsstyrelsen. Överklagan ska vara skriftlig och undertecknad.

Var tydlig med att

- skriva vilket beslut som överklagan gäller. Det gör du enklast genom att ange ärendebeteckningen (**511-8914-2017**),
- redogöra för varför du menar att Länsstyrelsens beslut är fel och hur du anser att beslutet ska ändras,
- underteckna brevet, förtydliga namnteckningen, uppge adress och telefonnummer.

Om du anlitar ombud kan istället ombudet underteckna brevet. I så fall bör en fullmakt sändas med.

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt bör de bifogas.

Brevet ska lämnas in eller skickas till:

Länsstyrelsen i Västerbottens län
901 86 UMEÅ

Länsstyrelsen måste ha fått brevet senast **den 16 maj 2018**, annars kan inte överklagandet tas upp.